

Veřejný
pořádek
versus
veřejné zdraví?

Situace:

- Na podzim 2008 došlo k přesunu největší otevřené drogové scény v ČR z Hlavního nádraží v Praze. Největší ohnisko drogové scény se postupně přesunulo do oblasti Václavského náměstí.
- V této lokalitě se denně pohybuje 300 – 500 problémových uživatelů drog, za rok přibližně 2500 osob
- Otevřená drogová scéna je především největším otevřeným drogovým trhem

Specifika práce na otevřené drogové scéně

- Většina uživatelů drog rezignovala na utajení své identity uživatele drog, nevadí jim výměna injekčního náčiní před veřejností
- Velké vytížení výměnných programů (i přes 200 kontaktů za den, 2000 vydaných setů, 20 poradenství) – dohromady za všechny 3 TP zde působící

Hlídky police x streetworkeri

- Od května 2009 začínají intenzivní tlaky hlídek Policie ČR a Městské policie směrem k terénním pracovníkům organizací Sananim, Drop In a Progressive, s cílem znemožnit jejich práci v této lokalitě.

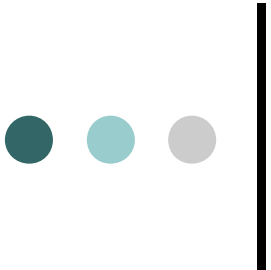

Ukázky setkání s policisty v terénu (12/09 – 3/10)

Policisté, uvedli, že podle vyhlášky Magistrátu jako terénní pracovníci **nesmíme nikde stát, ale musíme chodit a aktivně vyhledávat klienty**, že je to tak v zákoně...

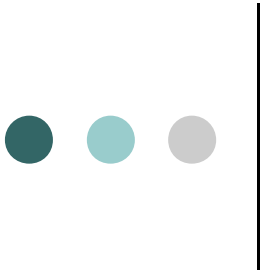
Byli jsme vykázáni z místa, kde jsme stáli. Policista používal termín "streetwalker" a uvedl, že "**streetwalker**" **musí z podstaty termínu chodit**, protože to má v názvu.

Policista přišel za námi, a začal slovy: "Sbalte si to a jděte pryč. Já Vás tady nechci. Když půjdete jinam, oni půjdou za vámi." Načež jsem mu vysvětlil, že klienti jsou zde proto aby si nakupvali drogy, nikoli kvůli nám. Policista: "A to, vám přijde normální, že měníte stříkačky tady, kde chodí děti a dospělí? Jde o veřejné pohoršení! **Najděte si normální práci a nepodporujte fetáky.**"

Stížnosti na chování policie a odpovědi na ně...plk. Prouza, 13.7.2009

- Konstatuji (obecně) činnost streetworkerů, terénních pracovníků, v tomto prostoru **jako bezohlednou a ohrožující mravní výchovu mládeže a neslučující se s etikou ani morálkou slušného chování na veřejnosti.**
- Konstatování terénních pracovníků, že chodí za svými „klienty“ a že jinak by toxikomani nešli, čímž „argumentují“ při jednání s policejními hlídkami **je zcela zcestné**, jelikož tyto osoby se v uvedeném prostoru, před příchodem Vašich pracovníků, nevyskytují.
- **Snaha policie vykázat Vaše terénní pracovníky, je pouze preventivním opatřením** směřujícím ke snížení výskytu rizikové skupiny.

Jednání s MČ Praha 1, září 09

- Bylo nám oznámeno, že od 15. září vytlačí PČR a Městská policie drogovou scénu do Čelakovského Sadů (malý park vedle budovy Národního muzea). Cílem akce je především „vyčistit“ vestibuly Metra, protože si stěžují cestující
- Bylo od nás požadováno, abychom se označili (bundy, vesty, čepice)
- Bylo od nás požadováno, abychom působili jen v Čelakovského Sadech
- MČ začala připravovat vyhlášku zakazující aplikaci na veřejnosti

Reakce Terénních programů

Souhlasili jsme, že se označíme a že strávíme na zkoušku omezenou dobu v Čelakovského Sadech.

Požadovali jsme:

- Ustanovení platformy, která by policisty v přímé hlídkové práci informovala o práci terénních pracovníků.
- Volbu místa, kde bude drogová scéna tolerována při klimaticky nepříznivých podmínkách.
- Zapojení se MČ Praha 1 do financování terénních programů

Dále jsme měli systémová doporučení k redukování dopadů otevřené drogové scény

- Zřízení mobilního výměnného místa (sanitky)
- Zřízení stacionární nebo mobilní aplikační místnosti

Dopis Policii ČR a MP – říjen 2010

- Drogová scéna se nepřesunula do Čelakovského sadů ani nezmizela. Klienti se sice zdržují ve vestibulech metra o něco méně, nicméně korzují po celém Václavském náměstí (nejvíc jich potkáváme mezi Neoluxorem a McDonaldem, tudíž jsme nuceni provádět naši práci "mezi stánky s buřty")...
- Proto aktuálně s příchodem horšího počasí se přesuneme do míst, kde klienti jsou a je možné s nimi pracovat. Abychom ale zůstali v duchu původní domluvy, budeme realizovat výměnu:
 - co se týká Muzea v chodbě za veřejnými záchodky směr Čelakovského sady
 - co se týká Můstku, tak v bočním výstupu z vestibulu směr Jindřišská ulice.
- Pokud ale i v horizontu cca měsíce změny na scéně nenastanou, vrátíme se k standardní práci ve vestibulech metra.

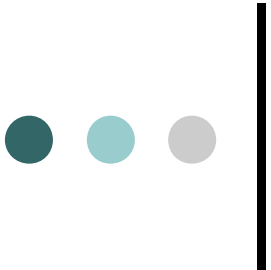
Výsledek:

- Negativní reakce na náš dopis ze strany MČ P1 – nekomunikace
- Drogová scéna se do Čelakovského sadů nepřesunula
- Terénní pracovníci po měsíci (v říjnu, když se zhoršilo počasí) oznámili dopisem MČ, PČR a MP, že dále v Sadech nebudeme.

Aktivity terénních programů

- Akce „Vyškol si svého poldu“
 - Vzdělávání terénních pracovníků (přestupkové řízení, etický kodex policisty apod., práva policistů)
 - Vytvoření letáků pro řadové policisty o smyslu práce terénních programů
 - Nácvik vyjednávání s policisty – vyvrcholilo společným seminářem TP Drop In, Sananim, Progressive s nácvikem situací

Text

Veřejný pořádek x Veřejné zdraví

Společné veřejné prohlášení pražských TP, v němž jsme se snažili slušně a bez hanění protistrany popsat situaci. Stav jsme charakterizovali jako **střet zájmů**:

- Na jedné straně zájem zajistit veřejný pořádek (centrum Prahy jako vizitka ČR, kdy nositelem jsou PČR, MP a MČ Praha 1). Na straně druhé je zde zájem chránit veřejné zdraví (nositelem TP a ?).
- Situace má svou paralelu v takových konfliktech zájmů, které známe např. v ochraně životního prostředí.

V textu jsme naznačili možné scénáře dalšího vývoje:

- 1. TOTÁLNÍ VÍTĚZSTVÍ (politického a represivního tlaku)
- 2. KONFLIKTNÍ KOOEXISTENCE
- 3. KULTIVACE OTEVŘENÉ DROGOVÉ SCÉNY

ze zápisů TP

Na Muzeu si nás fotila s hlídkou, uvedla, že dle "dohody" máme být v Čelakovského Sadech"

Hlídka zakročila silně konfrontačně. Policista se na nás obořil s otázkou, co tady děláme. Odpověď, že pracujeme, ho rozhodně neuspokojila a dožadoval se předložení povolení k provádění této činnosti na tomto místě. Dále mluvil o tom, že Magistrát terénní práci v Praze zakázal.

Policista nás vyzval k opuštění prostor, já odmítl uposlechnout pokynu s tím, že na něj nemá zákonnou kompetenci. Uvedl: „*1. jsme v transportních prostorech a musíme se tedy přepravovat, 2. náš terénní kufr je zábor veřejného prostranství*“). Policista uvedl, že dá podnět k mému sankcionování Přestupkové komisi při MČ Praha 1 za neuposlechnutí výzvy.

"Povoleno máte měnit stříkačky pouze v Chotkových sadech, je to taková dohoda a je na to vyhláška." Opáčil jsem: *"Taková dohoda neexistuje."* *"Můžete mi říct co je to za vyhlášku?"* Policista: *"Dvanáct"* Na upozornění, že Chotkovy sady jsou na Letné, policista nereagoval. *„Jménem zákona vykazují z tohoto místa. Pokud neuposlechnete, bude vám uložena pokuta."* Na to se policisté vzdálili na Václavské náměstí a nás zanechali ve vestibulu.

Prosinec

- **Ing. Dvořák, starosta MČ Prahy 1:** Obce samy nemohou tento problém vyřešit. Je třeba jej posunout o patro výš, řešit jej na celopražské úrovni. Takhle si jen budeme přesouvat narkomany mezi sebou.
- Praha 1 přislíbila podporu hledání systémového řešení. Nicméně hned následně najala Antidrogovou agenturu Medea Security (ADA)

Zapojení Antidrogové agentury Médea Security

- 10.12.2009 Právo
- Rubrika: Praha - Střední Čechy Strana: 10

Do Vánoc chtějí z centra vytlačit uživatelé drog

- MČ Praha 1 najala Antidrogovou agenturu Médea Security, která má na svátky vyčistit Václavské náměstí od uživatelů drog.
- Šéf společnosti Médea Security Michal Kroužil Právu řekl, že na náměstí budou jak označení, tak skrytí zaměstnanci agentury.
- Za měsíc jejich působení radnice na náměstí, vydá necelý **půlmilión korun**. „Naši pracovníci budou dokumentovat trestnou činnost, veškeré protiprávní jednání,“ řekl Právu Kroužil s tím, že se to nebude týkat jen drog.

Známé výstupy práce ADA

- Na Václavském náměstí se pohybovali dvojice mužů v oranžových vestičkách
- Ve zprávě agentura uvádí 52 zásahů, z nichž 26 se týká pokusu vykázat lidi kouřící marihuanu z Václaváku.
- Aktuálně ADA realizuje zakázku Českých drah na ochranu před drogami a trestnou činností v prostorách: Praha – Hlavní nádraží, Masarykovo nádraží, Nádraží Holešovice

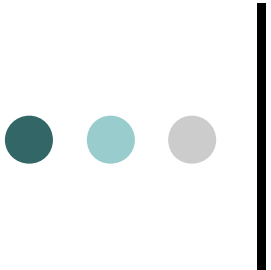

Vstup podnikatelů

SDRUŽENÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO
Václavské nám. 11, 110 00 Praha 1
e-mail: kontakt@snmp.cz, IČ 26986647

v posledních týdnech se dramaticky zhoršila situace s aplikováním a prodejem drog, a s výměnou stříkaček pracovníků firem Sananim, Drop in a Progressive. Situace se stala zcela neúnosnou. Drogy jsou nyní aplikovány, a stříkačky a jehly vyměňovány, přímo na Václavském náměstí, např. před vchodem do hotelu Jalta nebo před vchodem do obchodního domu Debenhams. Toto se děje již několik týdnů. Každý občan, turista, který prochází po náměstí, má nespočet příležitostí každý den vidět výměnu stříkaček a jehel a aplikaci drog.

Mimořádné jednání Protidrogové komise 11. března 2010

Závěrečné návrhy předsedajícího MUDr. Pavla Béma:

- Pro Václavské náměstí je z hlediska politické ekonomické funkce velkou zátěží kumulace negativních dopadů některých jevů, jako je pouliční obchod s návykovými látkami, prostituce, hazard –spojení s další trestnou činností.
- Zvážit zavedení nových nástrojů na efektivní pomoc řešení situace na otevřené drogové scéně.
 - Aplikační místnosti (nutná další diskuse)
 - Mobilní terénní pracoviště se zdravotnickým zázemím
- Další jednání bude v polovině dubna na které všichni zúčastnění připraví návrhy z těchto oblastí:
 - legislativně bezpečnostní
 - urbanistická
 - veřejně zdravotnická
 - Podnikatelská
- Cílem je komplexní návrh rozumných a humanistických opatření na vytlačení drogové scény z Václavského náměstí

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Městská policie hl. m. Prahy

Obvodní ředitelství Praha 1

V Praze 30. března 2017

Vážená paní, slečno, Vážený pane,

dlouhodobě registrujeme mnoho stížností občanů, turistů, ale i obchodníků a podnikatelů vztahujících se ke stavu veřejného pořádku a bezpečnosti v centru hl. m. Prahy, zejména v prostoru Václavského nám. Dle našich poznatků se i Vy pohybujete v početné skupině drogově závislých osob, vůči kterým tyto stížnosti především směřují. Z úkolů zadaných strážníkům i policistům jednoznačně vyplývá povinnost zabývat se touto neutěšenou situací a řešit zákonným způsobem se vši důsledností veškeré projevy narušování veřejného pořádku a pouliční kriminality. Samotný Váš pohyb, ať již jednotlivě nebo ve skupinách dalších drogově závislých osob, přispívá oprávněně k pocitu snížené bezpečnosti občanů. Vaše projevy protiprávního jednání u většiny drogově závislých registrujeme prakticky denně, a to jak ve vztahu ke znečišťování veřejného prostranství, příp. prostor metra, odhazovanými odpadky, injekčními stříkačkami, jehlami, zkrvavenými tampony, krádežemi v obchodní síti, krádežemi věcí z motorových vozidel, příp. vykrádání těchto vozidel až po pouliční kriminalitu. V současné době je neúnosná situace v pohybu drogově závislých osob v prostoru Václavského nám., některých přilehlých domů a prostor metra právě v souvislosti s Vaším jednáním.

Chceme Vás tímto dopisem vyzvat, abyste tyto projevy způsobující oprávněně stížnosti občanů, v co možné největší míře omezili a především, abyste se přestali ve skupinách pohybovat v prostoru Václavského nám. **Chceme Vás tímto dále vyzvat**, abyste na místo Václavského nám. používali ke svému setkávání prostor, který Vám k tomuto, v blízkosti Václavského nám., nabízíme, který jsme po Vašem odchodu schopni zkontrolovat, a který především nebudí oprávněně stížnosti občanů, neboť se nenachází v tak exponovaném vysoce navštěvovaném místě, jako je tomu u Václavského nám. Mnozí z Vás nejste bydlíštěm z hl. m. Prahy a možná nevnímáte tak citlivě jak významné centrum obchodní, kulturní a turistické, Václavské náměstí je. Pokud se po informaci strážníků a policistů přesunete z Václavského nám. do prostoru, který jsme pro Vás k setkávání s ostatními drogově závislými vybrali, bude to pro Vás mít především význam v daleko menším počtu zákonných kontrol strážníků a policistů, včetně odpovídající zákonné represe. Pracovníci terénních protidrogových programů počítají s tím, že svůj program přenesou tam, kde se budete pohybovat a zdržovat. Na druhé straně tohoto dopisu je vymezeno místo, kam chceme, abyste se přesunuli a kam Vás v nejbližších dnech a týdnech budeme bezesporu „nutit“ odejít z Václavského nám. Jedná se o část parku vedle hl. nádraží nad ulicí Washingtonova u pomníku, které většina z Vás dobře zná. Čím méně protiprávního jednání se dopustíte, tím méně problému se strážníky a policisty budete mít. ČR stejně tak jako hl. m. Praha a jednotlivé městské části vynakládají vysoké finanční prostředky na protidrogové programy. Budeme rádi, když si to alespoň trochu uvědomíte a společnosti to vrátíte, ve snaze nezpůsobovat jí neúměrné potíže.

S pozdravem

Miroslav Stejskal
ředitel Obvodního ředitelství Praha 1

Dílčí dohoda s MP a PČR

Terénní pracovníci

- budou předávat uživatelům drog o záměru přesunout drogovou scénu do Vrchlického Sadů.
- budou ode dneška trávit určitou část pracovní doby ve Vrchlického sadech, a to takto:
 - TP Dropin 60 minut v období mezi 12-14.00
 - TP Sananim 60 minut v období mezi 14-17.00
 - TP Progressive 30 minut v období mezi 17-19.30
- Mimo tyto časy budou TP působit a kontaktovat klienty v celé lokalitě Václavského náměstí. Zároveň je ale budeme informovat o vyčleněné zóně Vrchlického sady, tak jsme se domluvili. Ve chvíli, kdy se bude drogová scéna do sadů přesouvat, časy přiměřeně rozšíříme.

Policisté

- dojde ke korektnějším vztahům řadových policistů k terénním pracovníkům, především, že řadoví policisté nebudou slovně napadat terénní pracovníky a obviňovat je z pohybů drogové scény
- dojde k vymizení perlustrace bez objektivních příčin řádně označených terénní pracovníků a rovněž skončí cílené sledování terénních pracovníků za účelem odrazení uživatelů drog, kteří by chtěli realizovat výměnný program.
- řadoví policisté přestanou negativně hodnotit užitečnost a smysl práce terénních pracovníků v přímém kontaktu.

Návrh pracovní skupiny HR sekce Magistrátu

Krátkodobá opatření

- Stálá přítomnosti kriminální policie ČR zaměřená na prodej drog.
- Výrazné zvýšení míst v programech metadonové i jiné substituce v Praze
- Zřízení dostatečně vybavené sanitky na okraji drogové scény,
- Prostorová opatření

Dlouhodobá opatření

Optimalizace sítě do podoby tzv. minimální sítě Harm Reduction programů

- Nízkoprahové zařízení s aplikační místností a pracovním programem – 2 projekty: celotýdenní provoz – 1 projekt, 5 denní provoz – 1 projekt
- Terénní program – 1 projekt, celotýdenní provoz
- Pracovní program – 1 projekt, pětidenní provoz
- Sociální bydlení – 1 projekt, celotýdenní provoz
- Substituční program – 2 projekty, pětidenní provoz (heroinová substituce, methadon, suboxone)

Pan
Aleš Herzog
(07.01.1977)
Na Zderaze 266/11
120 00 Praha 2

číslo jednací

oprávněná úřední osoba/linka

10

UMCP1 036863/2010

Jiří Gajdoš / 646

VÝZVA K PODÁNÍ VYSVĚTLENÍ

ve znění pozdějších předpisů, spočívajícího v neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci; kterého jste se měl dopustit dne 17. 3. 2010 v 14.40 hod. v Praze 1, na Václavském náměstí před budovou č. 57, a to tím, že jste měl neuposlechnout výzvy úřední osoby (člena hlídky Policie ČR): „Policie, jménem zákona, zanechte své činnosti do doby ukončení služebního úkonu, poté se můžete věnovat klientovi,“ a po této výzvě, jste měl předat jeden kus jednorázové injekční stříkačky neznámé osobě.

Stížnosti na chování policie a odpovědi na ně...plk. Prommer, PČR, 13.4.2010

- Konstatuji (obecně) činnost streetworkerů, terénních pracovníků, v tomto prostoru **jako bezohlednou a ohrožující mravní výchovu mládeže a neslučující se s etikou ani morálkou slušného chování na veřejnosti.**
- Konstatování terénních pracovníků, že chodí za svými „klienty“ a že jinak by toxikomani nešli, čímž „argumentují“ při jednání s policejními hlídkami **je zcela zcestné**, jelikož tyto osoby se v uvedeném prostoru, před příchodem Vašich pracovníků, nevyskytují.
- **Snaha policie** směřuje ke snížení výskytu rizikové skupiny osob drogově závislých.

Aktuální stav

- Otevřená drogová scéna se nepřesunula
- MČ Praha 1 a MP a PČR se snaží scénu přemístit do Vrchlického sadů
- MČ Praha 1 přemýšlí o sanitce...
- České dráhy a Grandi Stacioni protestují (kvůli Hlavnímu nádraží)
- Terénní pracovníci jsou stále napadáni (máme ale papír, tak se o něco lépe argumentuje)
- Další magistrátní komise vyzněla do ztracena a je otázka, co bude s návrhem...

Smysl příspěvku

- Příspěvek mapuje celou kauzu a její vývoj
- Příspěvek vyzývá orgány odpovědné za ochranu veřejného zdraví, aby začaly konat.

● ● ● |
Díky za pozornost!

Ta ale nestačí...

Ochrana veřejného
zdraví nyní potřebuje
zapojení a úsilí...

